

MILE MLINARIĆ: DJELOVANJE ZAVIČAJNOG KLUBA HRVATA „LIČKA PLJEŠEVICA“ ZAGREB (1992. – 2004.)

Početak Domovinskog rata počeli su moji mladi Skočajci u Zagrebu govoriti da se diljem Republike Hrvatske osnivaju zavičajna društva odnosno klubovi. Tada se pojavila inicijativa za osnivanje Zavičajnog kluba Skočajaca, koju je potakao Matan Baričević, te uz njega oko tridesetak mlađih momaka, među kojima su i moja dva sina Miro i Mladen. Tako i meni, tada već pedesetogodišnjaku, dođe kući jedna grupa tih mlađih momaka s molbom: „Striče Mile, molili bismo vas da nam se pridružite, vas po čitavom svijetu naši stariji ljudi znaju, a poznavali su i vašeg oca Pirana.“ Dogovorili smo da se krajem kolovoza okupimo na jednom nogometnom turniru u Samoboru. Skupilo se tamo 80-90 pretežito mlađih ljudi, rođenih ili podrijetlom iz našeg kraja, te je dogovoreno da krenemo u osnivanje zavičajnog kluba.

Za tjedan dana sastalo se nas 10-15 da se usuglasimo oko određenih detalja, a posebice oko imena novog zavičajnog kluba. Prihvaćena je ideja da se udruga nazove Zavičajni klub Skočajaca Zagreb. Ipak, ostali su zamijetili da sam ja bio za neku drugu ideju. Na njihovo pitanje da s nečim nisam zadovoljan odgovorio sam: „Naša župa, odnosno bivša općina Zavalje ima sedam hrvatskih sela, i nije dobro da se dijelimo, svi ste vi iz naših sela išli zajedno u osmoljetku u Žegar, molim vas uspostavite vezu s ostalim mlađim ljudima iz naših sela koji su u Zagrebu te i njih uključite u ovu inicijativu.“ Tad mi reče rođak Ante Pešin: „Mi ćemo moći sa svima, ali teško će to ići sa Zavaljčanima, jer dosta njih se ne ima između sebe, a kamoli s ostalima“. Za mjesec dana sastalo nas se 30-ak iz svih sela da se dogovorimo oko imena. Moj prijedlog je bio da se klub zove Zavičajni klub Hrvata „Lička Plješevica“ Zagreb, te je kao takav i osnovan, iako se pojavio i prijedlog da u nazivu bude *zavaljski*. Odmah mi je na početku bilo jasno da ćemo u klubu imati stalnih problema.

Za kratko vrijeme je održana i zborna skupština, zalagao sam se da u tijelima upravljanja udrugom budu zastupljeni ljudi iz svih naših sela. Za prvog predsjednika izabran je Matan Baričević Jurin, a klub je službeno registriran 14. listopada 1992. godine. Svi smo se svesrdno primili posla, predsjednik Matan Baričević odlazi u Australiju, gdje mu roditelji i rade te prikuplja lijepu svotu novca. Svima nam je cilj pomoći ljudima iz našeg kraja, kako onima koji su izbjegli u Republiku Hrvatsku, tako i onima koji su ostali u zavičaju, koji se nalazio u okruženju srpskih snaga. Napomenuo bih da je zavičajni klub imao i svoje ogranke u i to u Sydneyu, Vancouveru, Chicagu i Feldkirchu.

Na izbornoj skupštini 1993. godine, nakon inzistiranja većeg broja naših članova da moramo imati starijeg i iskusnijeg predsjednika, koji će se lakše nositi sa svim problemima, kako unutar kluba tako i zbog kompleksne ratne situacije, prihvatio sam kandidaturu i postao drugi predsjednik kluba. Ubrzo nakon preuzimanja dužnosti prikupio sam 68 000 kn, a u naredne dvije ratne godine donacijama iz Europe i svijeta rad kluba se uvelike financijski ustabilio. Moram napomenuti da je dopredsjednica kluba bila Kata Vranar Seja, djevojački Murgić iz Međudražja, čija je odanost i požrtvovnost u klubu bila iznimno velika, te je svojim vezama i poznanstvima osigurala izdašna financijska i materijala sredstva koja su došla u klub kao pomoć našim ljudima. Organizirali smo i konvoj s hranom, odjećom, obućom, lijekovima za župu svetog Ante u Bihaću (župa Zavalje od kraja 1992. nije imala stalnog župnika te se njome upravljalo iz Bihaća), sve skupa 180 tona. Tada nam se javljaju i naši Biščani iz Kulturnog društva bihačkih Hrvata „Frankopan“, ljudi puno obrazovaniji, utjecajni i imućniji od naših članova te našim konvojem šalju 20 tona krumpira. Nažalost, opet su počela podmetanja u klubu, kako mom prethodniku tako i meni, te sam odlučio dati ostavku na mjesto predsjednika 20. listopada 1995. godine.

Za novog predsjednika kluba izabran je Martin Hećimović, a u vodstvu kluba su tad bili i Tome Šimić i Luka Perišić. Koliko je novaca bilo u klubu prilikom mog odlaska, znam dobro, a na moje pitanje o načinu, namjeni i opravdanosti njegova trošenja, konstruktivan odgovor nisam dobio ni do danas od onih koji bi to trebali znati. Na pritisak mojih Skočajaca, koji su me i kandidirali, prihvaćam kandidaturu i ponovno sam izabran za predsjednika kluba 17. studenog 1997. godine.

Odmah se počelo raditi ispočetka. Već je počeo povratak na porušena ognjišta, obnova kuća, sakralnih objekata, infrastrukture, a župa dobiva i stalnog župnika Milu Ivančića. Osigurao sam sredstva da klub može pomoći oko manjih radova i akcija kao što su sufinanciranje izgradnje kapele svetog Ilije na Baljevcu i kupnja zvona, popravak kapele svetog Križa na groblju u Zavalju, obnova kapele svetog Jurja na Lohovskim Brdima, popravak puta za groblje Bukovac na Velikom Skočaju, popravak automobila župnika Mile Ivančića, kupovina sedam Hrvatskih zastava s kopljima za sva sela koja se nalaze u grbu ZKH Lička Plješevica, izrada ploča na ulazu u svako selo (Zavalje je ploču imalo, a Zavaljčani u klubu su rekli da za Vučjak ploča ne treba), sve skupa u iznosu od 16 630 DM. Također, naša dopredsjednica Kata Vranar i ja osigurali smo našim župljanima četrdeset peći na drva.

Za predsjednika kluba sam izabran i treći put 2000. godine te sam mandat imao do 8. svibnja 2004., kada je klub ugašen. Od 12 godina postojanja bio sam izabran za predsjednika tri puta, što je ukupno bilo devet godina mandata. Nakon gašenja kluba ostalo je oko 20 000 kn podijeljenih po selima, mi Skočajci u klubu dogovo-

rili smo se i kupili sliku svetog Ante Padovanskog i poklonili je crkvi Gospe Lurdske u Velikom Skočaju. Danas, svi naši ljudi ispod Ličke Plješevice, gdje god da me sretnu, kažu: „Evo našeg dragog predsjednika.“ Eto, toliko o radu i mojem predsjedanju Zavičajnog kluba Hrvata „Lička Plješevica“ Zagreb.

Kupinečki Kraljevac, 15. srpnja 2019. godine

Mile Mlinarić Piranov